

Законодавчі ініціативи за період 19 квітня - 10 травня 2022 року, що впливають на діяльність виробників з ВДЕ

Верховна Рада України

Прийняті закони

У період 19 квітня – 10 травня 2022 року закони, які можуть впливати на діяльність виробників ВДЕ, Верховною Радою України не приймалися.

Кабінет Міністрів України

Прийняті рішення

Постанова КМУ від 03 травня 2022 р № 535, якою Уряд вносить зміни до постанови КМУ від 18 березня 2022 р. № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану».

Постановою КМУ від 18 березня 2022 р. № 314 визначено спрощений порядок початку провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану – на підставі подання до Міністерства економіки декларації про провадження господарської діяльності (далі - декларація), а суб'єктами господарювання, що здійснюють охоронну діяльність, - до Міністерства внутрішніх справ. При цьому, діяльність здійснюється без отримання дозвільних документів (документів дозвільного характеру, ліцензій або інших результатів надання публічних послуг). Перелік видів господарської діяльності, на які такий спрощений порядок не поширюється, визначений зазначеною постановою.

Не пізніше одного місяця після припинення чи скасування воєнного стану суб'єкти господарювання повинні звернутися до відповідних органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг і отримати відповідні дозвільні документи, без зупинення (припинення) їх діяльності.

Основні зміни, що внесені до Постанови КМУ від 18 березня 2022 р. № 314, стосуються:

- 1) Уточнення переліку суб'єктів отримання декларації.
Для набуття права на провадження господарської діяльності суб'єкти господарювання подають декларації про провадження господарської діяльності до органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг не видають дозвільні документи (документи дозвільного характеру, ліцензії або інші результати надання публічних послуг). Зазначені органи розміщують переліки поданих декларацій на своїх офіційних веб-сайтах.
- 2) Уточнення порядку подання декларації засобами Порталу Дія (після введення його в експлуатацію). До введення в експлуатацію системи подання декларацій через Портал Дія суб'єкти господарювання подають декларації до Міністерства економіки, яке забезпечує їх передачу до відповідних органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних послуг.
- 3) До 3 місяців подовжено строк, протягом якого після припинення чи скасування воєнного стану суб'єкти господарювання повинні звернутися до відповідних органів ліцензування,

дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг і отримати відповідні дозвільні документи (раніше – протягом 1 місяця).

Постанова КМУ від 29 квітня 2022 р. № 551, постанова КМУ від 29 квітня 2022 р. № 505, якими Уряд вносить зміни до Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації (далі – Порядок), затвердженого постановою КМУ від 20 березня 2022 р. № 326.

Порядок, після внесення змін до нього, встановлює процедуру визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, за такими напрямками:

- 1) людські втрати та пов'язані з ними соціальні витрати;
- 2) економічні втрати, пов'язані з людськими втратами;
- 3) військові втрати;
- 4) втрати, пов'язані із забезпеченням публічної безпеки і порядку, боротьби із злочинністю, забезпеченням безпеки дорожнього руху;
- 5) втрати житлового фонду і об'єктів житлово-комунального господарства;
- 6) втрати земельного фонду;
- 7) втрати лісового фонду;
- 8) втрати надр;
- 9) втрати акваторії;
- 10) збитки, завдані природно-заповідному фонду;
- 11) втрати інфраструктури транспорту, телекомунікаційної мережі і зв'язку;
- 12) втрати енергетичної інфраструктури;
- 13) втрати культурної спадщини;
- 14) економічні втрати підприємств;
- 15) втрати установ та організацій;
- 16) шкода, завдана земельним ресурсам;
- 17) шкода, завдана атмосферному повітрю;
- 18) збитки, завдані водним ресурсам та об'єктам водогосподарської інфраструктури.

Втрати енергетичної інфраструктури будуть оцінюватись, у тому числі, за критерієм:

- вартість втрачених, знищених або пошкоджених об'єктів енергетичної інфраструктури.

Визначення шкоди та збитків здійснюється відповідно до методики, затвердженої наказом Міненерго, за погодженням з Мінреінтеграції.

Економічні втрати підприємств недержавної форми власності будуть оцінюватись, у тому числі, за критеріями:

- вартість втраченого, знищеного чи пошкодженого майна підприємств недержавної форми власності;
- упущена вигода підприємств недержавної форми власності;
- втрати підприємств недержавної форми власності від неоплачених товарів робіт та послуг, наданих та спожитих на тимчасово окупованих територіях.

Визначення шкоди та збитків підприємств здійснюється відповідно до методики, що затверджується спільним наказом Мінекономіки та Фонду державного майна, за погодженням з Мінреінтеграції.

Відповідальними за визначення шкоди та збитків в частині підприємств недержавної форми власності є обласні, Київська міська державні адміністрації (на період воєнного стану - військові адміністрації), - які знаходяться на відповідній території.

Міністерствам та іншим центральним та місцевим органам виконавчої влади доручено розробити і затвердити у шестимісячний строк методики, передбачені Порядком.

Зазначена постанова КМУ може бути корисна для виробників ВДЕ, які зазнали збитків, завданих внаслідок військових дій.

Постанова КМУ від 29 квітня 2022 р. № 505, якою Уряд виклав у новій редакції Порядок подання інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, що був затверджений раніше постановою КМУ від 26 березня 2022 р. № 380.

Відповідно до Порядку створюється Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації для забезпечення збору, накопичення, обліку, обробки, зберігання та захисту інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно.

До Реєстру пошкодженого та знищеного майна подається інформаційне повідомлення. Інформаційне повідомлення може подаватись юридичними особами, об'єкти нерухомого майна яких знищено або пошкоджено внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, з моменту введення воєнного стану 24 лютого 2022 р., та які є:

власниками (балансоутримувачами) відповідного нерухомого майна або замовниками будівництва щодо об'єктів будівництва, або за якими таке майно (об'єкти будівництва) закріплено на праві господарського відання чи праві оперативного управління; або

особами, які здійснили інвестування та фінансування будівництва об'єктів, щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт (зокрема прийнятих в експлуатацію об'єктів, щодо яких не оформлено право власності).

У Реєстрі пошкодженого та знищеного майна фіксується інформація про:

- 1) пошкоджене та знищене нерухоме майно;
- 2) осіб, нерухоме майно яких пошкоджено або знищено;
- 3) шкоду та збитки, завдані внаслідок пошкодження такого майна.

Інформація, внесена до Реєстру пошкодженого та знищеного майна, буде використовуватися державними органами та органами місцевого самоврядування під час здійснення ними повноважень для забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації.

Зазначена постанова КМУ може бути корисна для виробників та інвесторів у сфері ВДЕ, які зазнали збитків, завданих внаслідок військових дій.

Постанова КМУ від 19 квітня 2022 р. № 480, якою Уряд вносить зміни, зокрема, до:

- Постанови КМУ від 28 лютого 2022 р. № 164 “Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану”;
- Постанови КМУ від 06 березня 2022 р. № 209 “Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану”.

Зазначені зміни визначають особливості діяльності нотаріусів та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану. Зокрема, встановлені:

- вимога щодо нотаріального посвідчення довіреностей, договорів щодо нерухомого майна, спадкових договорів, договорів іпотеки, про заміну кредитора (відступлення прав вимоги) за кредитним договором та/або договором іпотеки та інших видів договорів виключно нотаріусами, включеними до затвердженого Міністерством юстиції переліку нотаріусів, якими в умовах воєнного стану вчиняються нотаріальні дії щодо цінного майна;
- критерії та порядок включення Міністром нотаріусів до переліку нотаріусів, які в умовах воєнного стану мають право вчиняти нотаріальні дії щодо цінного майна;
- особливості посвідчення нотаріусами довіреностей та окремих видів договорів, а також здійснення (завершення) окремих видів нотаріальних дій;
- особливості використання спеціальних бланків нотаріальних документів, печаток нотаріусами в умовах воєнного стану;
- інші питання.

Постанова КМУ від 19 квітня 2022 р. № 470, якою Уряд вносить зміни до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. № 560.

Змінами передбачено, що під час дії воєнного стану розроблення проектів будівництва з капітального ремонту об'єктів (незалежно від класу наслідків (відповідальності), пошкоджених в результаті воєнних дій, допускається здійснювати у складі:

- дефектного акта, у якому визначаються фізичні обсяги робіт;
- пояснювальної записки, в якій зазначаються умови виконання робіт;
- кошторисної документації, підготовленої на підставі звіту за результатами обстеження. Зазначений звіт повинен містити висновок про технічний стан об'єкта, відомість пошкоджених (зруйнованих) конструкцій, інженерних систем (із зазначенням ступеня та обсягів пошкоджень, їх технічного стану), а також рекомендовані заходи з відновлення експлуатаційної придатності об'єкта. Рішення щодо обсягу проектної документації (щодо можливості розроблення проекту будівництва у складі дефектного акта, пояснювальної записки та кошторисної документації) приймається головним архітектором проекту та/або головним інженером проекту за погодженням із замовником.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Прийняті рішення

На засіданні 10 травня 2022 року прийнято постанову № 483 «Про затвердження Змін до Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу».

Оскільки поштові доставлення кореспонденції в Україні ускладнилися у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації та введенням воєнного стану, це призводить до збільшення часу їх доставлення, або взагалі є неможливими.

Прийнятим нормативно-правовим актом вносяться зміни до Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу,

затвердженого постановою НКРЕКП від 23 вересня 2020 року № 1760, в частині здійснення документообігу під час розслідування порушень на ринку в електронній формі з накладанням кваліфікованого електронного підпису уповноваженої особи суб'єкта господарювання та/або кваліфікованої електронної печатки суб'єкта господарювання.

На засіданні 06 травня 2022 року прийнято постанову № 458 «Про затвердження Змін до Правил ринку». Зазначеною постановою, зокрема:

- розширено термінологію - введено поняття «неттінг»;
- передбачено застосування неттінгу учасниками ринку електричної енергії в частині зарахування взаємних зобов'язань та однорідних грошових вимог на умовах договорів про врегулювання небалансів електричної енергії та про участь у балансуєчому ринку;
- вносяться зміни до порядку обчислення та фінансових розрахунків за балансуєчу електричну енергію та небаланси;
- вносяться зміни у формульне визначення адміністратором розрахунків для постачальників допоміжних послуг плати за невідповідність надання допоміжної послуги з надання резервів регулювання частоти та активної потужності;
- уточнюються підстави для набуття та позбавлення учасників ринку статусів «Переддефолтний» та «Дефолтний»;
- визначаються обставини, при яких ОСП може вводити режим подання заявок на балансуєчому ринку, та мінімальні вимоги до подання учасниками ринку пропозицій на завантаження та розвантаження на балансуєчому ринку;
- впроваджується відповідальність постачальників послуг комерційного обліку за вчасну та достовірну передачу даних адміністратору комерційного обліку;
- вдосконалюється алгоритм розподілу максимально дозволених обсягів продажу на різних сегментах ринку електричної енергії між учасниками балансуєчої групи у разі неподання відповідних даних стороною, відповідальною за баланс;
- уносяться редакційні правки.

На засіданні 03 травня 2022 року прийнято постанову № 421 «Про внесення зміни до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 березня 2022 року № 350».

26 березня 2022 року НКРЕКП прийнято постанову № 350 «Про особливості ліцензування у сферах енергетики та комунальних послуг у період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова), відповідно до підпункту (1) пункту 1 якої у період дії в Україні воєнного стану та протягом 30 робочих днів після його закінчення розгляд заяв про отримання ліцензії або повідомлень про зміну місць провадження господарської діяльності здійснюється від суб'єктів господарювання, місцезнаходженням яких (або засоби провадження господарської діяльності яких) перебувають на території (області, району, об'єднаної територіальної громади), на яких не ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих територіях України.

При цьому, постановою не було визначено орган, уповноважений визначати території, на яких не ведуться бойові дії, що призводило до самостійного тлумачення Регулятором цього питання у процесі ліцензування.

З часу початку військових дій велика кількість населених пунктів, на яких велися бойові дії, звільнена від російських військ. Наказом Мінінтеграції від 25.04.2022 № 75 затверджено Перелік територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 25 квітня 2022 року.

Перелік оновлено станом на 27 квітня 2022 року відповідно до Наказу Мінреінтеграції від 28.04.2022 № 80.

У зв'язку із змінами, що відбулися, НКРЕКП прийняло постанову, якою внесено зміни до підпункту (1) пункту 1 постанови НКРЕКП від 26 березня 2022 року № 350, та передбачено, що розгляд заяв та видача ліцензії або розгляд повідомлень про зміну загальної встановленої потужності об'єктів електроенергетики не здійснюється від суб'єктів господарювання, місцезнаходженням яких (місцезнаходженням нових об'єктів електроенергетики яких) є територія територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), перелік яких затверджується наказом Мінреінтеграції.

На засіданні 26 квітня 2022 року прийнято постанову № 413 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 та визнання такою, що втратила чинність, постанови НКРЕКП від 08 квітня 2020 року № 766».

Зазначеною постановою внесені зміни до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332, якими передбачені:

- розрахунок максимального обсягу продажу виробниками електричної енергії на різних сегментах ринку для виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D (крім виробників, що використовують гідроресурси або відновлювані джерела енергії);
- цінові обмеження на різних сегментах ринку електричної енергії (РДН, ВДР, БР);
- погодження НЕК «Укренерго» однієї торгової зони «ОЕС України» в межах України;
- сальдування ОСП подекадних рахунків на балансуєчому ринку електричної енергії;
- неприсвоєння статусу «Дефолтний» для певних учасників ринку електричної енергії;
- зобов'язання учасників ринку (крім виробників та гарантованого покупця) уникати при здійсненні операцій з купівлі та продажу електричної енергії за ДД, на РДН та імпорту/експорту електричної енергії операцій, за результатами яких формується від'ємна сальдована величина більше ніж 1 МВт·год за розрахунковий період;
- призупинення нарахування та стягнення штрафних санкцій, передбачених договорами, що укладені відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», між учасниками ринку електричної енергії.

На засіданні 26 квітня 2022 року прийнято постанову № 405 «Про внесення змін до Порядку ліцензування видів господарської діяльності, державне регулювання яких здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Зазначеною постановою внесені зміни до Порядку ліцензування НКРЕКП, якими передбачено:

заборона вимагати від здобувача ліцензії документи та інформацію, які органи влади не можуть вимагати відповідно до частини сьомої статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги»;

уточнення випадків, при яких рішення про зупинення дії ліцензії не обмежується шестимісячним строком;

скасування необхідності повідомлення НКРЕКП про зміну:

- керівника ліцензіата – юридичної особи та/або назви його посади;
- банківських рахунків;

- площі приміщень, які зазначалися у відомостях про засоби провадження господарської діяльності та/або додаткові номери телефонів, факсів, e-mail ліцензіата.

Міністерство енергетики України

Прийняті рішення

Наказ від 22 квітня 2022 року № 162 «Про внесення змін до складу Робочої групи з питань організації гуманітарної допомоги в енергетичній галузі».

Зазначеним наказом затверджено оновлений склад Робочої групи з питань організації гуманітарної допомоги в енергетичній галузі. Головою Робочої групи призначено заступника Міністра енергетики - Сафарова Фаріда Каміла огли. До складу Робочої групи входять посадові/службові особи Міненерго, Державної інспекції енергетичного нагляду, АТ «Оператор ринку», ДП «Гарантований покупець», АТ «Хмельницькобленерго», ГО «Діксі Груп».

Для інформації: Робоча група з питань організації гуманітарної допомоги в енергетичній галузі створена відповідно до наказу Міненерго від 31 березня 2022 року № 142. Основними завданнями Робочої групи визначено:

- 1) розгляд звернень отримувачів гуманітарної допомоги спільно з донорами, міжнародними організаціями та іншими структурами;
- 2) комунікація з донорами, міжнародними організаціями та іншими структурами з питань гуманітарної допомоги в галузі енергетики;
- 3) надання рекомендацій щодо питань отримання гуманітарної допомоги в галузі енергетики;
- 4) підготовка консолідованої інформації щодо необхідних потреб в гуманітарній допомозі військовими адміністраціями, державними підприємствами, установами, організаціями, суб'єктами господарювання усіх форм власності, що здійснюють діяльність в енергетичній галузі;
- 5) забезпечує організаційні заходи щодо належного контролю Міністерства енергетики України за отриманням, збереженням, складуванням, розподілом, використанням за цільовим призначенням, підготовкою статистичної звітності, обліком гуманітарної допомоги в галузі енергетики;
- 6) може залучати експертів з метою надання методологічної підтримки з питань організації гуманітарної допомоги в енергетичній галузі;
- 7) інші питання.